

JAVNOZDRAVSTVENI GLAS

Glasilo Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije

Godina: I Broj: 3 - 4

srpanj - prosinac 2000.

arh. Lino Moscheni, 1940.

U ovom broju donosimo:

1. Nadzor nad zaraznim bolestima (srpanj-rujan 2000. godine)
2. Epidemije u Istarskoj županiji (srpanj-rujan 2000. godine)
3. Nadzor nad zaraznim bolestima (listopad-prosinac 2000).
4. Osjetljivost i rezistencija bakterija na antibiotike u Istarskoj županiji
5. Vitalni događaji u Istarskoj županiji
6. Prva škola koja promiče zdravlje u Istarskoj županiji
7. Kakvoća mora u Istarskoj županiji u 2000. godini
8. Vijesti i poruke

Nadzor nad zaraznim bolestima - srpanj - rujan 2000.

U razdoblju **srpanj - rujan 2000. godine** prijavljeno je 26 zaraznih bolesti sa 747 prijava, što je za 23% manje nego u prethodnom razdoblju (965) i za 11% manje nego u istom razdoblju prethodne godine (839).

U promatranom razdoblju prijavljena su 22 slučaja **tuberkuloze** što je gotovo isti broj prijava kao u prethodnom razdoblju (24) i više nego u istom razdoblju prethodne godine (17).

Enterocolitis - Prijavljeno je 177 slučajeva, što je znatno više nego u prethodnom razdoblju (96) i istom razdoblju prošle godine (108).

Enteroviroses - Prijavljen je 41 slučaj enteroviroza što je značajno više nego u prethodnom razdoblju i istom razdoblju prethodne godine (10 odnosno 18).

Salmonellosis - Prijavljena su 152 slučaja različitih salmoneloza što je gotovo isti broj prijava kao i u prethodnom razdoblju (158) i gotovo dvostruko više nego u istom razdoblju prethodne godine (81). Dominantna salmonela bila je *S. enteritidis* - 89% izolacija.

Varicella - Herpes zoster - Uočava se značajno manji broj prijava nego u prethodnom razdoblju (71 i 43/336 i 37) i istom razdoblju prethodne godine (242 i 46).

Hepatitis - Prijavljen je 1 slučaj hepatitisa A, 3 slučaja hepatitisa B i 7 slučaja hepatitisa C te 1 slučaj hepatitisa neidentificiranog te 2 slučaja HbsAg nosilaštva.

Pneumonia, bronchopneumonia - Prijavljena su 39 slučaja ove bolesti što je značajno manje nego u prethodnom razdoblju (94) i u istom razdoblju prethodne godine (98).

Streptokokna bolest - Prijavljeno je 30 slučajeva erizipela, 7 slučajeva šarlaha i 65 slučajeva streptokokne angine što je gotovo isto kao u prethodnom razdoblju (34, 13 i 71) te u istom razdoblju prethodne godine (43, 6 i 49).

Od bolesti za koje se provodi program obveznog cijepljenja prijavljen je 1 slučaj **ospica**.

Tablica 1.

Prijavljene zarazne bolesti u Istarskoj županiji prema epidemiološkim područjima u razdoblju srpanj - rujna 2000. godine

Red. broj	B o l e s t	BUJE	BUZET	LABIN	PAZIN	POREČ	PULA	ROVINJ	UKUPNO	preth. razd.	VII - IX 1999.
1.	Enterocolitis	1	6	24	45	25	51	25	177	96	108
2.	Salmonellosis	3	1	27	16	9	86	10	152	158	81
3.	Toxiinfectio alimentaris	3			1	2	22	3	31	23	26
4.	Enteroviroses			2		21	12	6	41	10	18
5.	Hepatitis virosa A (ak.)	1							1		
6.	Hepatitis virosa B (ak.)						3		3	1	5
7.	Hepatitis virosa C (ak.)					4		3	7	2	11
8.	Hepatitis virosa C - ostali							1	1		
9.	Nosilaštvo HBsAg	1					1		2	2	4
10.	Nosilaštvo HCV									2	
11.	Angina streptococcica	4		4		9	37	11	65	71	49
12.	Scarlatina			1	2	1	2	1	7	13	6
13.	Erysipelas	3	5	6	2	1	8	5	30	34	43
14.	Varicella	2		6	10	19	33	3	73	336	242
15.	Herpes zoster	2	2	5	9	6	13	6	43	37	46
16.	Tuberculosis activa	1				3	15	3	22	24	17
17.	Pneumonia- Bronchopneumonia	1	2	7	4	5	6	14	39	94	98
18.	Mononucleosis infectiosa	1		2		2	4	5	14	14	13
19.	Parotitis epidemica									5	2
20.	Mycobacteriosis										1
21.	Chlamydiasis i ostale SPB		1	1	1		11		14	21	16
22.	Syphilis						1		1		2
23.	Nosilaštvo HIV protutijela										2
24.	Meningitis									1	2
25.	Meningitis virosa	1		1			1	1	4		1
26.	Toxoplasmosis									1	2
27.	Febris Q									1	
28.	Lyme borreliosis										2
29.	Helmintoses	1							1	1	4
30.	Scabies	1	1			4	6	1	13	11	13
31.	Pediculosis capitis/corporis		1						1	4	
32.	Tetanus					1			1		
33.	Rickettsioses			1		1	2		4	3	27
	UKUPNO	26	19	87	90	113	314	98	747	965	839

Epidemije u Istarskoj županiji - srpanj-rujan 2000. godine

Medulin - epidemija salmoneloznog trovanja hranom među gostima hotela “Belvedere” u Medulinu od 18. do 21. srpnja. Uzročnik je bila *S. enteritidis* koja je izolirana kod 7 oboljelih od 12 pretraženih. Oboljelo je 28 od oko 1000 eksponiranih osoba od kojih je 1 osoba hospitalizirana. Vehikulum je bila pretpostavlja se kajgana od jaja. Izvor zaraze nije utvrđen. Svi oboljeli su imali kliničku sliku akutnog gastroenterokolitisa.

Sv.Nedelja - epidemija salmoneloznog trovanja hranom među sudionicima jedne rođendanske proslave u konobi “Snašići” u Snašićima koja je održana 28. srpnja. Epidemija je započela 31. srpnja a završila 7. kolovoza. Oboljelo je 14 osoba od 80-tak eksponiranih od kojih je 8 hospitalizirano. Vehikulum je bio pečeno jareće meso dok izvor zaraze nije otkriven. Svi oboljeli su imali kliničku sliku akutnog febrilnog gastroenterokolitisa.

Pula - epidemija salmoneloznog trovanja hranom među djelatnicima Djelatnosti za uho, grlo, nos Opće bolnice Pula koji su konzumirali rođendansku tortu koju je donijela jedna djelatnica. Epidemija je trajala od 30. do 31. kolovoza. Oboljelo je 9 osoba od nepoznatog broja eksponiranih. Izvor zaraze nije otkriven. Kod 4 osobe od 9 oboljelih i pretraženih izolirana je *S. enteritidis*.

Pula - salmonelozno trovanje hranom među gostima i djelatnicima restorana “Punta” u Puli od 15. do 18. rujna. Oboljelo je 10 od 80-tak izloženih od kojih je 7 hospitalizirano. Vehikulum je bila “gurmanska salata” s majonezom. Izvor zaraze je bio jedan djelatnik kliconoša. Kod tri osobe od 13 pretraženih je izolirana *S. enteritidis* od kojih je jedna bio navedeni djelatnik kliconoša. Svi oboljeli su imali kliničku slike akutnog febrilnog gastroenterokolitisa.

Tinjan - epidemija gastroenteritisa virusne etiologije među učenicima i osobljem u Osnovnoj školi Tinjan od 12. do 14. rujna. Oboljelo je 25 osoba od kojih 23 učenika. Nitko nije hospitaliziran. Put prijenosa je bio, pretpostavlja se, kontakt. Pretražena je stolica kod 17 oboljelih bakteriološki, te na adeno i rota viruse. Kod dva učenika latex aglutinacija na rota virus bila je pozitivna. Izvor zaraze nije otkriven. Svi oboljeli su imali kliničku sliku akutnog febrilnog gastroenterokolitisa.

Tablica 3.**Neki uzročnici zaraznih bolesti dokazani u laboratorijima
Službe za mikrobiologiju Zavoda u razdoblju srpanj - rujan 2000. godine**

Red. br.	Uzročnik	Vrsta materijala	Metoda	Pozitivni nalazi
1.	Salmonella (primoizolacije)	stolica	kultura	302
2.	Streptococcus pyogenes (SH)	bris ždrijela	kultura	174
3.	Chlamydia trachomatis	razni	IMF	207
4.	Mycobacterium tuberculosis	razni	kultura	95
5.	Toxoplasma gondii	serum	IMF-IGM IMF-IGG	4 88
6.	Giardia lamblia	stolica	MIFC	10
7.	Enteriobius vermicularis			2

Tablica 4.**Primoizolacije salmonela u Službi za mikrobiologiju Zavoda u razdoblju srpanj - rujan 2000. godine**

Vrsta	Primoizolacija	"živežari"
S. enteritidis	270	16
S. stanleyville	3	-
S. newport	1	-
S. anatum	1	-
S. agona	1	-
S. thompson	4	-
S. typhimurium	4	-
S. gr. B	4	-
S. gr. C7	1	-
S. gr. E	6	4
S. gr. C8	1	1
S. virchow	1	1
S. java	1	-
S. bredeney	1	-
S. stanley	1	-
S. tennessee	2	1
UKUPNO	302	23

Nadzor nad zaraznim bolestima - listopad-prosinac 2000.

U navedenom razdoblju prijavljene su 24 zarazne bolesti obvezne i za prijavu sa 706 prijava što je manje (706/765) u odnosu na prethodno razdoblje (706/1186) manje nego u istom razdoblju prethodne godine.

Prijavljeno je 12 slučajeva **tuberkuloze**, upola manje nego u prethodnom razdoblju (12/24) i gotovo isto kao prošle godine (12/14).

Prijavljena su 124 slučaja **enterocolitisa nepoznate etiologije**, prema 177 u prethodnom razdoblju (utjecaj početka školske godine) odnosno 74 u prošloj godini.

Salmoneloze su prijavljene u velikom broju, više nego u prethodnom razdoblju (170/157), te znatno više nego lani (170/40). U istom razdoblju bilo je 268 primoizolacija salmonela što znači da se ne prijavljuju sve salmoneloze. Najčešće je bila izolirana *S. enteritidis* (90% svih izolata).

Varicella - Herpes zoster - uočava se nešto veći broj nego u prethodnom razdoblju (131/115) te mnogo manji broj nego prošle godine (131/654).

Hepatitis - prijavljena su 3 slučaja hepatitisa B i 6 slučajeva hepatitisa C, te po jedno nosilaštvo HbsAg i Anti-HCV.

Pneumonia, bronchopneumonia - Prijavljeno je 60 slučajeva upale pluća neutvrđene etiologije, više nego u prethodnom razdoblju (60/40), ali značajno manje nego lani (60/149).

Streptokokna bolest - Prijavljeno je 60 slučajeva streptokokne bolesti (angina i šarlah), nešto manje nego u prethodnom razdoblju (60/73) i upola manje nego lani (60/121).

Prijavljena su 2 slučaja **velikog kašlja** te 1 slučaj **tetanusa**.

Od spolno prenosivih bolesti prijavljena su 24 slučaja **klamidijaze**, dvostruko više nego u prethodnom razdoblju i lani.

Od ostalih bolesti značajno je spomenuti **infektivnu mononukleozu** (22 slučaja), te **svrab** (28 slučajeva).

Pregled dokazanih uzročnika u laboratorijima Zavoda pokazuje da je prijavljivanje zaraznih bolesti nedostatno te nam uistinu ne daje pravu sliku kretanja zaraznih bolesti na našem području.

Tijekom navedenog razdoblja započeli smo s **cijepljenjem protiv gripe** za sezonu 2000/2001. U gradu Puli cijepljeno je ukupno 4456 osoba od toga 2337 kroničara, 1751 umirovljenika, 130 zdravstvenih djelatnika i 238 ostalih. Cjepivo je bilo slijedećeg sastava: A/Moscow/10/99 (H₃N₂)-like, A/New Caledonia/20/99 (H₁N₁)-like i B/Beijing/184/93-like.

Tablica 1.
Prijavljene zarazne bolesti u Istarskoj županiji prema epidemiološkim područjima u razdoblju
listopad - prosinac 2000. godine

Red. broj	B o l e s t	BUJE	BUZET	LABIN	PAZIN	POREČ	PULA	ROVINJ	UKUPNO	preth. razd.	X - XII 1999.
1.	Enterocolitis	6	9	27	29	14	27	12	124	177	74
2.	Salmonellosis	4	3	95	14	6	43	5	170	157	40
3.	Toxiinfectio alimentaris	1		8		5	8	6	28	31	14
4.	Enterovirose			1		3	1		5	41	12
5.	Hepatitis virosa A (ak.)									2	4
6.	Hepatitis virosa B (ak.)	2					1		3	5	3
7.	Hepatitis virosa C (ak.)					3	2	1	6	7	4
8.	Nosilaštvo HBsAg			1					1	2	
9.	Nosilaštvo HCV			1					1		
10.	Angina streptococcica	1	2	3	4	2	18	14	44	66	100
11.	Scarlatina		3			3	7	16	7		21
12.	Erysipelas	1	1	4	3	3	6	1	19	32	23
13.	Varicella	8	7	45	13	5	16	5	99	72	614
14.	Herpes zoster	2		8	9	2	8	3	32	43	40
15.	Tuberculosis activa	1		1		2	6	2	12	24	14
16.	Pneumonia- Bronchopneumonia	3	9	8	7	8	13	12	60	40	149
17.	Mononucleosis infectiosa	2		2	1	3	13	1	22	14	12
18.	Chlamydiasis i ostale SPB		3	1	2		17	1	24	14	11
19.	Meningitis						1		1		1
20.	Meningitis virosa	1		1	1				3	4	1
21.	Toxoplasmosis						1		1		1
22.	Scabies	7	1	1	2	6	8	3	28	14	37
23.	Pediculosis capitis/corporis					2	2		4	1	1
24.	Tetanus						1		1		
25.	Pertusis						2		2		
	U K U P N O	39	38	207	85	67	201	69	706	765	1186

Tablica 3.**Neki uzročnici zaraznih bolesti dokazani u laboratorijima****Službe za mikrobiologiju Zavoda u razdoblju listopad - prosinac 2000. godine**

Red. br.	Uzročnik	Vrsta materijala	Metoda	Pozitivni nalazi
1.	Salmonella (primoizolacije)	stolica	kultura	268
2.	Streptococcus pyogenes (SH)	bris ždrijela	kultura	233
3.	Chlamydia trachomatis	razni	IMF	120
4.	Mycobacterium tuberculosis	razni	kultura	28
5.	Toxoplasma gondii	serum	IMF-IGM IMF-IGG	5 48
6.	Giardia lamblia	stolica	MIFC	10
7.	Enteriobius vermicularis			6

Tablica 4.**Primoizolacije salmonela u Službi za mikrobiologiju Zavoda u razdoblju listopad - prosinac 2000. godine**

Vrsta	Primoizolacija	"živežari"
S. enteritidis	241	16
S. heidelberg	1	-
S. infantis	4	4
S. java	1	-
S. virchow	3	1
S. stanllyville	1	-
S. typhimurium	4	1
S. abony	1	-
S. remo	8	3
S. thompson	2	-
S. teddington	1	-
S. bovis morbificans	1	1
UKUPNO	302	23

OSJETLJIVOST I REZISTENCIJA BAKTERIJA NA ANTIBIOTIKE U ISTARSKOJ ŽUPANIJI

Pri Kolegiju javnog zdravstva Akademije medicinskih znanosti Hrvatske 1997. godine osnovan je Odbor za praćenje rezistencija bakterija na antibiotike u Republici Hrvatskoj. Cilj rada Odbora je prikupljanje podataka o osjetljivosti najčešćih bakterijskih izolata u pojedinim regijama, a u svrhu osmišljavanja racionalne empirijske terapije pojedinih kliničkih entiteta. Također se kroz aktivnost Odbora želi postići podizanje kvalitete rada suradnih laboratorija te standardizacija izrade i interpretacije antibiograma u našoj zemlji. Član radne grupe Odbora iz našeg Zavoda je mikrobiolog dr. Ljubomira Radolović. U praćenju rezistencija sudjelovala su 22 laboratorija. Rezultati testiranja osjetljivosti izolata u rutinskom radu praćeni su od srpnja do prosinca 1999. godine. Osjetljivost je testirana disk difuzijskom metodom u skladu sa standardima Državnog odbora za standarde u kliničkim laboratorijima iz SAD-a (NCCLS). Prikazali smo osnovne značajke osjetljivosti najčešćih bakterijskih izolata iz naše županije:

- Na **Beta-hemolitički streptokok grupe A**, u svijetu i kod nas nije zabilježena rezistencija na penicilin. Utvrdili smo značajan porast broja sojeva rezistentnih na azitromicin i eritromicin (29%!) i to veći porast broja u odnosu na ostale dijelove Hrvatske, najvjerojatnije uslijed neopravdano široke upotrebe makrolidnih antibiotika u ovom kliničkom entitetu.

- Od izolata **Streptococcus pneumoniae** 14% je rezistentno na penicilin i manje od 1% na eritromicin što je znatno niže od hrvatskog prosjeka (max. do 59% rezistentnih sojeva S.pn.) i sugerira penicilin kao lijek izbora za infekte tim uzročnikom.

- Izolati **Staphylococcus aureusa** iz vanbolničke populacije visoko su osjetljivi na oksacilin (Orbenin), dok je u bolničkim uzorcima često izoliran meticilin/oksacilin rezistentnog **Staphylococcus aureusa (MRSA)**. U Hrvatskoj nije zabilježen soj MRSA rezistentan na vankomicin koji predstavlja rezervni antibiotik upravo u ovoj indikaciji.

- **Enterococcus species** se najčešće izolira iz urina, a u svim laboratorijima je potvrđena visoka osjetljivost na amoksisicilin i nitrofurantoin.

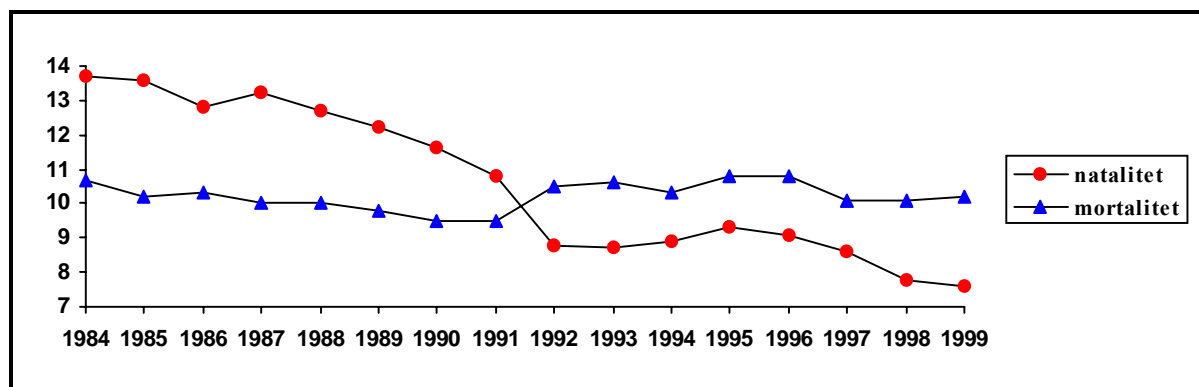
- **Escherichia coli** je visoko osjetljiva na većinu testiranih antibiotika osim na ampicilin na koji smo utvrdili rezistenciju u 36% izolata.

- Izolati **Salmonella species** praktički nisu razvili rezistenciju na ispitivane antibiotike što upućuje na pravilno liječenje nekompliciranih salmoneloza dijetnim tretmanima.

- **Proteus, Klebsiella, Enterobacter, Pseudomonas, Acinetobacter, Seratiæ** i drugi speciji predstavljaju niz gram negativnih bakterija koje su bolnički izolati i pokazuju visoku rezistenciju na uobičajeno propisivane antibiotike tako da njihova eradikacija često zahtijeva složene antibiotske protokole.

VITALNI DOGAĐAJI U ISTARSKOJ ŽUPANIJI

Razdoblje od 1984. do 1991. godine karakterizira pozitivan prirodni prirast stanovništva Istarske županije, blaži pad mortaliteta, ali i značajan pad nataliteta. **Od 1992. godine** dolazi do križanja krivulja mortaliteta i nataliteta te od tada Istarska županije iz godine u godinu bilježi negativan prirodni prirast odnosno **prirodni pad stanovništva**. Potrebno je naglasiti da su stope smrtnosti od 1992. godine u blagom porastu zbog daljnjeg starenja stanovništva te za depopulaciju treba prvenstveno "optužiti" **pad stope nataliteta**. Prirodni prirast je u posljednjem desetljeću opao od 3,4‰ (1985.g.) na -1,9‰ (1993.g.) da bi 1999. godine iznosio -2,6‰.

Slika 2. Prirodno kretanje stanovništva Istarske županije od 1984. do 1999. godine

Ako izračunamo za razdoblje od 1993. do 1999. godine prosječni **vitalni indeks** (broj živorođenih na 100 umrlih) uočit ćemo da je on **iznad 100** (što znači da se više stanovništva rađa nego što umire) u svega **6 jedinica lokalne samouprave** i to:

- 3 grada: Umag, Poreč i Pazin te
- 3 općine: Karojba, Sveti Petar u Šumi i Vrsar.

Preostalih 28 jedinica lokalne samouprave (prema prosječnom vitalnom indeksu ispod 100 za razdoblje od 1993. do 1999. godine) karakterizira **veći broj umrlih od živorođenih**, a ističemo **osobito teško stanje** u slijedećim općinama:

- Grožnjan
- Lanišće
- Lupoglav
- Sveta Nedilja i
- Raša

u kojima je prosječan **vitalni indeks** od 1993. do 1999. godine **manji od 50(!)** odnosno umire dvostruko pa i više osoba od broja živorođene djece.

PRVA ŠKOLA KOJA PROMIČE ZDRAVLJE U ISTARSKOJ ŽUPANIJI

Početak devedesetih godina u Europi je osnovana Europska mreža škola koje promiču zdravlje. Osnovana je na poticaj Europskog ureda Svjetske zdravstvene organizacije, Europske unije i Vijeća Europe koji su prepoznali da je ulaganje u zdravlje djece i mladeži preduvjet za razvitak Europe.

Republika Hrvatska postala je članicom Europske mreže 1993. godine kada su Ministarstvo prosvjete i športa i Ministarstvo zdravstva potpisali pristanak za razvitak Hrvatske mreže škola koje promiču zdravlje. U početku naša je mreža imala jedanaest osnovnih škola u kojima su se razvijali i vrednovali novi modeli rada. Zahvaljujući UNICEF Uredu za Hrvatsku koji je 1996. godine podupro program sveobuhvatnog pristupa zdravlju i promicanju zdravlja u školama, Mreža je proširena i danas broji tridesetsedam osnovnih škola.

Cilj rada škole u Mreži je razvitak i primjena takvih metoda, sadržaja i oblika rada s djecom, učiteljima, školskim liječnicima, roditeljima i zajednicom koje razvijaju pozitivne stavove prema zdravlju i zdrave životne navike. Promicanje zdravlja mladih u školi kao lokaciji (eng. setting) uključuje ne samo prijenos znanja već naglašava humanistički pristup, razvitak osobnih vještina, samopoštovanja i samopouzdanja mladih, rad “mladih za mlade”, odgovornost za vlastito zdravlje. Naglašena je potreba suradnje sektora zdravstva i prosvjete u razvijanju sveobuhvatnog pristupa zdravlju te nužnost primjene aktivnih metoda učenja i poučavanja u radu zdravstvenih i prosvjetnih djelatnika.

Svaka osnovna škola u Mreži i njihov pripadajući tim školske medicine razvijaju program promicanja zdravlja koji su sami odabrali. Pri tom slijede ranije navedeni osnovni cilj, principe i načela programa, a specifične ciljeve odabiru prema lokalnim potrebama. Sve škole u Mreži razvijaju i zajedničke programe kroz izradu nastavnih paketa (“Siguran korak i pravo na zrak”, “Kako rasti i odrasti”) koji se nakon vrednovanja i primjene u školama članicama Mreže tiskaju za sve osnovne škole u Hrvatskoj.

Članstvo u Mreži je dragovoljno. Ne radi se o školama koje su izuzetne po svojim dosadašnjim rezultatima već o školama koje su prihvatile da u svojoj sredini čine više od drugih u promicanju zdravlja.

Osnovna škola “Vladimir Nazor” iz Pazina uključena je u Mrežu školske godine 1999./2000. kao prva škola iz Istarske županije vlastitim podprojektom POŠTUJMO RAZLIČITOSTI. O uključenju u Mrežu upoznati su učitelji, učenici, roditelji, djelatnici škole, gradska uprava i lokalna zajednica. Formiran je projektni tim, dogovoren način rada, prijedlog aktivnosti, podijeljeni zadaci. Tijekom školske godine ostvareni su predviđeni konkretni zadaci.

Cilj projekta uže vezanog za oblast mentalnog zdravlja je razvoj samopouzdanja i uspješnog komuniciranja. Projekt se provodio, i još se provodi kroz organizaciju kreativnih radionica za djecu u svakom razredu, posebnih radionica za edukaciju učitelja i roditelja, predavanjima i drugim manifestacijama poput “Dana igara”, organizacijom ljetovanja i zimovanja učenika.

Pazinska osnovna škola nastavlja sa sveobuhvatnim programom promicanja zdravlja. Programom će biti obuhvaćeno svih 1900 učenika raspoređenih u 90 razrednih odjela raštrkanih na 10 lokaliteta srednje Istre, 53 učitelja razredne nastave i 79 učitelja predmetne nastave.

KAKVOĆA MORA U ISTARSKOJ ŽUPANIJI U 2000. GODINI

Ispitivanje kakvoće mora na morskim plažama obavlja se prema Uredbi o standardima kakvoće mora na morskim plažama (NN br. 33/96). Kako obim ispitivanja ovisi u prvom redu o osiguranim sredstvima, a ne o odredbama navedene Uredbe, kakvoća mora u Istarskoj županiji u 2000. godini ispitivana je na, prema Uredbi, nedovoljnom broju mjernih postaja.

Kakvoća mora ispitivana je na 119 plaža (tablica 1.) u razdoblju sezone kupanja, od 1. svibnja do 30. rujna (u prosjeku desetak uzorkovanja po svakoj plaži). U ispitivanje su uključene samo najfrekventnije posjećene plaže u sezoni kupanja. Time je uskraćena informacija o kakvoći mora na manje posjećenim plažama, a koje mogu biti pod utjecajem jednog ili više ispusta otpadnih voda te stoga bakteriološki zagađene ili se pak može raditi o plažama visoke sanitarne kakvoće koje se mogu iskoristiti u turističkoj promidžbi.

Tablica 1. Općine/gradovi i broj mjernih postaja za praćenje kakvoće mora u Istarskoj županiji u 2000. godini

Poreština		Puljština		Labinština		Rovinjština		Bujština	
Općina / Grad	Broj postaja	Općina / Grad	Broj postaja	Općina / Grad	Broj postaja	Općina / Grad	Broj postaja	Općina / Grad	Broj postaja
Poreč	24	Marčana	2	Labin	9	Rovinj	18	Brtonigla	2
Vrsar	5	Medulin	15	Raša	1			Buje	1
		Pula	15					Novigrad	8
								Umag	19

Kakvoća mora na morskoj plaži utvrđuje se opažanjem (osnovni meteorološki uvjeti i izgled mora - boja, prozirnost, vidljive plivajuće otpadne tvari, vidljive mineralne masnoće te suspendirane otpadne tvari) i laboratorijskim mjerenjem (temperatura vode, pH i mikrobiološki pokazatelji - ukupne koliformne bakterije, fekalne koliformne bakterije i fekalni streptokoki).

Na plažama Poreštine, Rovinjštine i Puljštine nijedan uzorak nije imao vrijednosti bakterioloških pokazatelja iznad MDK. Plaže na ovom području svrstane su u I i II vrstu - more visoke i more dobre sanitarne kakvoće.

Na priobalnom području Bujštine plaže su također svrstane u I i II vrstu osim jednog mjerenja na plaži u uvali Kanova kada nije udovoljeno kriterijima Uredbe zbog povećanog broja fekalnih streptokoka. Tijekom ranijih i kasnijih uzorkovanja vrijednosti za bakteriološke pokazatelje su bile vrlo niske, što ukazuje da ne postoji stalni izvor onečišćenja.

Na području Labinštine (Rabac), pored plaža svrstanih u I i II vrstu, na plaži u uvali AC Oliva početkom kolovoza bakteriološko zagađenje deseterostruko je premašilo MDK. Ponovljeno uzorkovanje na navedenoj plaži potvrdilo je da se radi o ispuštanju fekalnih otpadnih voda u more. Zagađenje je nastalo zbog neriješene interne kanalizacije kampa pa su u periodu velike potrošnje vode aktivirani havarijski ispusti otpadnih voda u more. Komunalno poduzeće privremeno je saniralo ispušt.

Promatrajući ispuste otpadnih voda u more valja istaknuti kako najmanji utjecaj na plaže imaju dugački gradski ispusti sa difuzorima, koji su obično smješteni na dubini većoj od 20 m i na dovoljnoj udaljenosti da se morskim strujanjima otpadni materijal ne vraća prema obali. Kao i svih godina ispitivanja morskih plaža do sada, tako su i ove godine nezadovoljavajuće rezultate i neprihvatljivu kakvoću morske vode za kupanje izazvali mali, nekontrolirani, "divlji" ispusti u turističkim objektima. Na pulskom području je već dugi niz godina najlošija kakvoća morske vode na medulinskom području. Medulin uopće nema riješenu odvodnju otpadnih voda, a sve otpadne vode brojnih turističkih objekata ulijevaju se u more putem kratkih i često neodržavanih ispusta. Dubina mora na medulinskom području je vrlo mala, pogotovo u obalnom pojasu u kojem se nalaze plaže i "pogoduje" zadržavanju fekalnog onečišćenja.

Na kraju možemo reći da rezultati ispitivanja kakvoće mora plaža u Istarskoj županiji pokazuju, u ovogodišnjoj sezoni kupanja, vrlo zadovoljavajuće vrijednosti.

VIJESTI

Motovunska ljetna škola unapređenja zdravlja

Ljetna škola unapređenja zdravlja održana je sedmi put u svom tradicionalnom terminu od 1. do 16. srpnja 2000. godine u Motovunu. Započela je održavanjem treće nacionalne konferencije "Gradovi i održivi razvoj zdravlja" te Godišnje skupštine Hrvatske mreže zdravih gradova. Bogati program nastavljen je zajedničkim radnim sastankom Hrvatske mreže zdravih gradova i Hrvatske mreže škola koje promiču zdravlje.

U Labinu je u okviru Ljetne škole održana po treći put radionica "Škole demokracije-parlament mladih", a istovremeno u Motovunu tečaj "Vještine promicanja zdravlja na radnom mjestu" kojeg su uz sastanak Europske mreže protiv rasizma organizirali suradnici iz Austrije. Održan je i međunarodni tečaj "Mediji i zdravlje" te tečaj "Zdrave organizacije ili kako promicati zdravlje na radnom mjestu" odnosno "Zdravlje i zdravstvena politika".

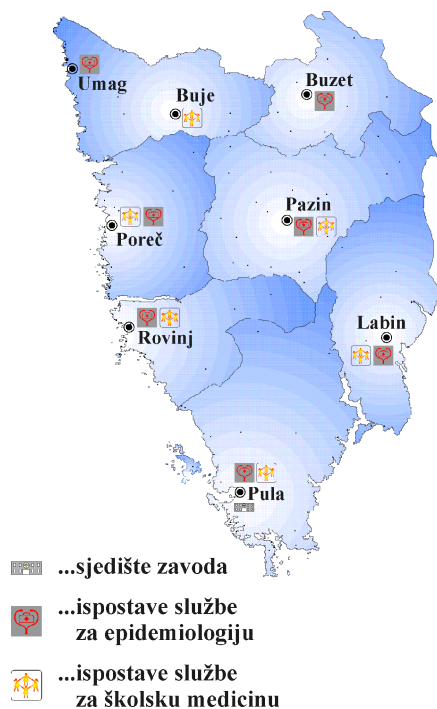
Nove mikrobiološke pretrage

Zavod za javno zdravstvo Istarske županije uveo je ELFA metodu (tip ELISA-e), visoko osjetljivu i specifičnu pretragu za određivanje markera na hepatitis A i B. Ista metoda uvedena je i kao visoko osjetljiv screening na HIV antitijela. Također smo otpočeli s IFA metodom za određivanje antitijela na EBV koja je specifičnija i osjetljivija od Paul-Bunell-a.

PORUKE

Molimo liječnike u primarnoj zdravstvenoj zaštiti na ažurnije prijavljivanje oboljenja / smrti od zaraznih bolesti i prijavljivanje oboljelih od malignih neoplazmi! Molimo da prijave dostavljate u zatvorenoj kuverti radi zaštite podataka o oboljelima. Hvala!

Od 1. siječnja 2001. godine u primjeni su novi obrasci za prijavu maligne neoplazme koje ćemo Vam uskoro dostaviti. Molimo da novooboljele iz 2000. godine prijavite na starim obrascima.

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO ISTARSKE ŽUPANIJE, 52100 PULA, NAZOROVA 23

Tel. (052) 217 688 (centrala); Fax (052) 222 151; E-mail zzjiz@zzjiz.hr

Ravnateljica 203

Služba za epidemiologiju - voditelj 217

Prijemna 250

Izdavanje sanitarnih iskaznica 255

DDD 233 / 232

Ispostava Pula 251

Ispostava Umag - 702 229 / 230

Ispostava Poreč - 451 611

Ispostava Rovinj - 830 627

Ispostava Labin - 858 - 014

Ispostava Pazin - 624 943

Ispostava Buzet - 663 545

Služba za mikrobiologiju - voditelj 220

Prijem materijala 257

Bakteriologija 284 / 285

Analiza stolica 288 / 289

Analiza urina 291

TBC 294

Serologija 295

Služba za zdravstvenu ekologiju - voditelj 219

Vode - voditelj 276

Namirnice - voditelj 271

Zrak - voditelj 270

Služba za školsku medicinu - Pula - voditelj 218 903

Ispostava Buje - 772 154

Ispostava Poreč - 451 611

Ispostava Rovinj - 830 627

Ispostava Pazin - 624 379

Ispostava Labin - 858 013

Služba za socijalnu medicinu - voditelj 218

Povjerenica za statistiku 258

Kvaliteta prehrane 253

Služba zajedničkih poslova - voditelj 216